

EBA/GL/2020/13

30 września 2020 r.

Wytyczne

dotyczące stosownych podzbiorów ekspozycji sektorowych, do których właściwe lub wyznaczone organy mogą zastosować bufor ryzyka systemowego zgodnie z art. 133 ust. 5 lit. f) dyrektywy 2013/36/UE

1. Obowiązki w zakresie zgodności i sprawozdawczości

Status niniejszych wytycznych

1. Niniejszy dokument zawiera wytyczne wydane na podstawie art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010¹. Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 właściwe organy i instytucje finansowe muszą dołożyć wszelkich starań, aby zastosować się do tych wytycznych.
2. W wytycznych przedstawiono stanowisko EUNB w sprawie właściwych praktyk nadzorczych w ramach Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego lub w sprawie sposobu, w jaki należy stosować prawo Unii w danym obszarze. Właściwe organy, zdefiniowane w art. 4 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 lub, jeżeli są to różne organy, wyznaczone organy, o których mowa w art. 133 ust. 3 dyrektywy 2013/36/UE², do których wytyczne mają zastosowanie, powinny stosować się do wytycznych poprzez odpowiednie włączenie ich do swoich praktyk (np. poprzez zmianę swoich ram prawnych lub procesów nadzorczych), również gdy wytyczne są skierowane przede wszystkim do instytucji.

Wymogi dotyczące sprawozdawczości

3. Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 w terminie do dnia (10.01.2021) właściwe lub wyznaczone organy mają obowiązek powiadomić EUNB, czy stosują się lub zamierzają zastosować się do niniejszych wytycznych albo podać uzasadnienie niestosowania się do nich. W przypadku braku informacji w tym terminie EUNB uzna, że właściwe lub wyznaczone organy nie stosują się do niniejszych wytycznych. Powiadomienia należy wysłać poprzez złożenie formularza dostępnego na stronie internetowej EUNB na adres compliance@eba.europa.eu z dopiskiem „EBA/GL/2020/13”. Powiadomienia powinny składać osoby upoważnione do informowania o niestosowaniu się do wytycznych w imieniu właściwych lub wyznaczonych organów. Do EUNB należy także zgłaszać wszelkie zmiany dotyczące stosowania się do wytycznych.
4. Zgodnie z art. 16 ust. 3 powiadomienia publikuje się na stronie internetowej EUNB.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylenia decyzji Komisji 2009/78/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12).

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).

2. Przedmiot, zakres stosowania i definicje

Przedmiot

5. Niniejsze wytyczne określają, na podstawie art. 133 ust. 6 dyrektywy 2013/36/UE, stosowne podzbiory ekspozycji sektorowych, do których właściwy organ może zastosować bufor ryzyka systemowego (ang. *systemic risk buffer*, SyRB) zgodnie z art. 133 ust. 5 lit. f) tej dyrektywy.
6. Ponadto niniejsze wytyczne uszczegóławiają zasady stosowania bufora ryzyka systemowego (SyRB) do tych podzbiorów ekspozycji sektorowych zgodnie z art. 133 dyrektywy 2013/36/UE, zwłaszcza systemową istotność ryzyka wynikającego z tych ekspozycji sektorowych, interakcję sektorowego SyRB z innymi środkami makroostrożnościowymi i wzajemność.

Zakres stosowania

7. Niniejsze wytyczne mają zastosowanie do nałożenia na instytucje przez odpowiedni organ wymogu utrzymywania SyRB na podstawie art. 133 dyrektywy 2013/36/UE w odniesieniu do podzbioru którejkolwiek ekspozycji sektorowych znajdujących się w państwie członkowskim, wskazanych w art. 133 ust. 5 lit. b) tej dyrektywy.

Adresaci

8. Niniejsze wytyczne skierowane są do właściwych organów określonych w art. 4 ust. 2 lit. i) rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 lub, jeżeli są to różne organy, do wyznaczonych organów, o których mowa w art. 133 ust. 3 dyrektywy 2013/36/UE (zwanymi łącznie „odpowiednimi organami”).

Definicje

9. O ile nie stwierdzono inaczej, terminy stosowane i zdefiniowane w dyrektywie 2013/36/UE lub rozporządzeniu (UE) nr 575/2013³ mają w niniejszych wytycznych takie samo znaczenie. Ponadto na użytek niniejszych wytycznych stosuje się poniższe definicje:

„nieruchomość komercyjna” oznacza dowolną nieruchomość, która nie stanowi nieruchomości mieszkalnej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 75) rozporządzenia (UE) nr 575/2013;

„kredyty i pożyczki na cele konsumpcyjne” oznaczają kredyty i pożyczki na cele konsumpcyjne zdefiniowane w załączniku 2, część 2, kategoria 2 rozporządzenia Europejskiego Banku Centralnego (UE) nr 1071/2013⁴;

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

⁴ Rozporządzenie Europejskiego Banku Centralnego (UE) nr 1071/2013 z dnia 24 września 2013 r. dotyczące bilansu sektora monetarnych instytucji finansowych (wersja przekształcona) (EBC/2013/33) (Dz.U. L 297 z 7.11.2013, s. 1).

„wymiar ekspozycji” oznacza konkretną cechę ekspozycji;

„element wymiaru ekspozycji” oznacza podgrupę wymiaru ekspozycji;

„instytucja finansowa” oznacza instytucję finansową zdefiniowaną w pkt 2.55 załącznika A do rozporządzenia (UE) nr 549/2013⁵;

„kredyt walutowy” oznacza kredytowanie walutowe zdefiniowane w wytycznych EUNB dotyczących wspólnych procedur i metod stosowanych w ramach procesu przeglądu i oceny nadzorczej (SREP) oraz nadzorczych testów warunków skrajnych⁶;

„instytucje rządowe i samorządowe” oznaczają instytucje rządowe i samorządowe zdefiniowane w pkt 2.111 załącznika A do rozporządzenia (UE) nr 549/2013;

„jednostka instytucjonalna” oznacza jednostkę instytucjonalną zdefiniowaną w pkt 1.57 załącznika A do rozporządzenia (UE) nr 549/2013;

„osoba prawna” oznacza podmiot prawny zdefiniowany w pkt 5) rozporządzenia Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2016/867⁷;

„osoba fizyczna” oznacza gospodarstwo domowe zdefiniowane w pkt 2.118 załącznika A do rozporządzenia (UE) nr 549/2013;

„przedsiębiorstwo niefinansowe” oznacza przedsiębiorstwo niefinansowe zdefiniowane w pkt 2.45 załącznika A do rozporządzenia (UE) nr 549/2013.

„zagrożona” odnosi się do zaliczenia ekspozycji do kategorii „zagrożonych” stosownie do pkt 213-219 części 2 załącznika V do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 680/2014⁸;

„odpowiedni organ” oznacza, w zależności od przypadku, właściwy organ lub wyznaczony organ, o których mowa w art. 133 ust. 3 dyrektywy 2013/36/UE;

„nieruchomość mieszkalna” oznacza nieruchomość mieszkalną zdefiniowaną w art. 4 ust. 1 pkt 75) rozporządzenia (UE) nr 575/2013;

„ekspozycje detaliczne” oznaczają ekspozycje, które kwalifikują się do objęcia kategorią ekspozycji detalicznych zgodnie z art. 123 rozporządzenia 575/2013;

„ekspozycje sektorowe” oznaczają kategorie ekspozycji wskazane w art. 133 ust. 5 lit. b) dyrektywy 2013/36/UE;

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz.U. L 174 z 26.6.2013, s. 1).

⁶ EBA/GL/2014/13, z późniejszymi zmianami.

⁷ Rozporządzenie Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2016/867 z dnia 18 maja 2016 r. w sprawie zbierania danych granularnych dotyczących ekspozycji kredytowych i ryzyka kredytowego (EBC/2016/13) (Dz.U. L 144 z 1.6.2016, s. 44).

⁸ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (Dz.U. L 191 z 28.6.2014, s. 1).

„wskaźnik zadłużenia całkowitego do EBITDA” oznacza wskaźnik zadłużenia całkowitego do EBITDA zdefiniowany w części 3 wytycznych EBC w sprawie transakcji lewarowanych (maj 2017);

„ekspozycja niezabezpieczona” oznacza ekspozycję, która nie jest zabezpieczona zastawem, hipoteką ani innym zabezpieczeniem wykorzystywanym w przypadku, gdy dłużnik nie dokona płatności.

3. Wdrożenie

Data rozpoczęcia stosowania

10. Niniejsze wytyczne mają zastosowanie od 29 grudnia 2020 r.

4. Kryteria identyfikacji podzbiorów ekspozycji sektorowych

11. Z zastrzeżeniem części 5 i 7, przy stosowaniu SyRB zgodnie z art. 133 ust. 4 i ust. 5 lit. f) dyrektywy 2013/36/UE, odpowiednie organy powinny zidentyfikować podzbiór lub podzbiory ekspozycji sektorowych poprzez połączenie po jednym elemencie lub podelemencie z każdego z następujących wymiarów ekspozycji:

- a. rodzaj dłużnika lub sektora kontrahenta;
- b. rodzaj ekspozycji oraz
- c. rodzaj zabezpieczenia.

Wykaz elementów, w tym ich podział, w ramach każdego wymiaru, jest określony w części 6.

12. W uzupełnieniu minimalnego zbioru wymiarów, o którym mowa w pkt 11, odpowiednie organy mogą, w stosownych przypadkach, gdy jest to należycie uzasadnione i proporcjonalne, w celu zapobiegania występowaniu ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego, o czym mowa w art. 133 ust. 1 dyrektywy 2013/36/UE, dalej łączyć wybrane elementy lub podelementy wymiarów, o których mowa w pkt 11, z jednym elementem lub podelementem z dowolnego spośród skorelowanych podwymiarów, w następujący sposób:

- a. działalność gospodarcza (dla elementu „osoba prawna” wymiaru „rodzaj dłużnika lub sektora kontrahenta”);
- b. profil ryzyka (dla wymiaru „rodzaj ekspozycji”) oraz
- c. obszar geograficzny (dla wymiaru „rodzaj zabezpieczenia”).

Wykaz elementów w ramach każdego podwymiaru, w tym ich podział, jest określony w części 6.

13. W drodze odstępstwa od pkt 12 odpowiednie organy mogą w razie potrzeby połączyć dwa elementy z podwymiaru „profil ryzyka”, pod warunkiem że ryzyko wynikające z odnośnego podzbioru ekspozycji sektorowych jest istotne systemowo zgodnie z częścią 5.

14. Przykłady możliwych kombinacji elementów i podelementów wymiarów i podwymiarów, o których mowa w niniejszej części, znajdują się w załączniku 2.

5. Kryteria oceny istotności systemowej ryzyka wynikającego z podzbiorów ekspozycji sektorowych

15. Przy identyfikowaniu podzbioru ekspozycji, do których odpowiednie organy mogą zastosować SyRB, odpowiednie organy powinny rozważyć, czy uzasadnione jest uruchomienie sektorowego SyRB na podstawie istotności systemowej ryzyka wynikającego z podzbioru ekspozycji sektorowych, którymi chcą się zająć, biorąc pod uwagę różne źródła, z których to ryzyko może wynikać z perspektywy krajowej stabilności finansowej, oraz uniknąć nadmiernie szczegółowego zastosowania danego sektorowego SyRB.
16. Do celów pkt 15 odpowiednie organy powinny dokonać ilościowej i jakościowej oceny istotności systemowej ryzyka wynikającego z podzbioru ekspozycji sektorowych, w tym w razie potrzeby – ustalenia progów istotności.
17. Przy dokonywaniu oceny, o której mowa w pkt 16, odpowiednie organy powinny wziąć pod uwagę następujące kryteria:
 - a. wielkość;
 - b. ryzykowność oraz
 - c. wzajemne powiązania.

5.1. Wielkość

18. Odpowiednie organy powinny rozważyć, czy wielkość danego podzbioru ekspozycji sektorowych może stwarzać poważne ryzyko dla systemu finansowego i gospodarki realnej w danym państwie członkowskim. W tym celu odpowiednie organy mogą brać pod uwagę względną wielkość podzbioru w stosunku do całkowitych aktywów krajowego systemu bankowego, do całkowitych ważonych ryzykiem aktywów krajowego systemu bankowego, do całkowitego kapitału krajowego systemu bankowego oraz do PKB gospodarki krajowej. Odpowiednie organy mogą również w stosownych przypadkach uwzględniać inne kwestie, takie jak struktura rynkowa niektórych ekspozycji.

5.2. Ryzykowność

19. Odpowiednie organy powinny rozważyć, czy ryzyko kredytowe, rynkowe lub płynności odnośnego podzbioru ekspozycji jest skorelowane ze skalą strat wynikających z tego podzbioru. Możliwe pomiary ryzykowności mogą uwzględniać stratę historyczną lub wskaźniki utraty wartości, zmiany PD (prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania) lub LGD (straty z tytułu niewykonania zobowiązania), korekty wartości i zmiany rynkowe. Z uwagi na prewencyjny charakter buforów makroostrożnościowych mogą być również uwzględniane wskaźniki prognozowane, w tym straty z powodu niekorzystnych zmian makroekonomicznych.

5.3. Wzajemne powiązania

20. Odpowiednie organy powinny rozważyć, czy inne podzbiory ekspozycji lub uczestnicy rynku finansowego zależą pośrednio lub bezpośrednio od odnośnego podzbioru ekspozycji sektorowych i czy materializacja ryzyka w odnośnym podzborze może mieć negatywne pośrednie lub bezpośrednie istotne następstwa dla innych ekspozycji lub uczestników rynku finansowego.

6. Klasyfikacja wymiarów i podwymiarów

21. Wymiary i podwymiary podzbioru ekspozycji sektorowych, o których mowa w części 4, powinny obejmować elementy określone w niniejszej części. Przegląd wymiarów i skorelowanych z nimi podwymiarów oraz ich elementów, które powinny być wykorzystywane do zidentyfikowania konkretnego podzbioru ekspozycji sektorowej zgodnie z niniejszymi wytycznymi, znajduje się w załączniku 1.

6.1. Rodzaj dłużnika lub sektora kontrahenta

22. Wymiar „rodzaj dłużnika lub sektora kontrahenta” powinien obejmować dwa wzajemnie wykluczające się elementy:

6.1.1. osobę prawną oraz

6.1.2. osobę fizyczną.

23. Element „osoba prawna” powinien obejmować następujące podelementy:

6.1.1.1. przedsiębiorstwa niefinansowe;

6.1.1.2. instytucje finansowe oraz

6.1.1.3. sektor instytucji rządowych i samorządowych.

6.1.a. Działalność gospodarcza

24. Podwymiar „działalność gospodarcza” powinien obejmować przedmioty działalności gospodarczej wskazane za pomocą kodu alfabetycznego na pierwszym poziomie (sekcje) wspólnej statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej (NACE Revision 2), określonej w załączniku 1 do rozporządzenia (WE) nr 1893/2006⁹.

6.2. Rodzaj ekspozycji

25. Wymiar „rodzaj ekspozycji” powinien obejmować następujące elementy:

6.2.1. wszystkie ekspozycje;

6.2.2. ekspozycje detaliczne oraz

6.2.3. ekspozycje inne niż ekspozycje detaliczne.

⁹ Rozporządzenie (WE) nr 1893/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2 i zmieniające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 oraz niektóre rozporządzenia WE w sprawie określonych dziedzin statystycznych (Dz.U. L 393 z 30.12.2006, s. 1).

26. Można rozważyć dalszy podział na następujące instrumenty, zgodnie z klasyfikacją zamieszczoną w załącznikach II i IV do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 680/2014¹⁰:

a. pozycje bilansowe:

- i. instrumenty kapitału własnego,
- ii. dłużne papiery wartościowe oraz
- iii. kredyty i zaliczki.

b. pozycje pozabilansowe:

- iv. udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki,
- v. udzielone gwarancje finansowe oraz
- vi. inne udzielone zobowiązania.

27. Instrument „kredyty i zaliczki” powinien obejmować następujący podział:

- iii.a kredyty walutowe oraz
- iii.b kredyty i pożyczki na cele konsumpcyjne.

6.2.a. Profil ryzyka

28. Podwymiar „profil ryzyka” powinien obejmować następujące elementy:

- 6.2.a.1. zagrożone;
- 6.2.a.2. waga ryzyka;
- 6.2.a.3. wskaźnik zadłużenia całkowitego do EBITDA (tylko dla osób prawnych);
- 6.2.a.4. wskaźnik wartości kredytu do wartości zabezpieczenia (LTV);
- 6.2.a.5. wskaźnik wartości kredytu do dochodu (tylko dla osób fizycznych);
- 6.2.a.6. wskaźnik wartości zadłużenia do dochodu (DTI) (tylko dla osób fizycznych) oraz
- 6.2.a.7. wskaźnik kosztów obsługi zadłużenia do dochodu (DSI) (tylko dla osób fizycznych).

¹⁰ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (Dz.U. L 191 z 28.6.2014, s. 1).

Elementy 6.2.a.4–6.2.a.7 powinny być określone zgodnie z metodami ich pomiaru i obliczania oraz definicjami określonymi w załącznikach IV i V do zalecenia ESRB/2016/14 w sprawie uzupełniania luk w danych dotyczących sektora nieruchomości, zmienionego zaleceniem Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego z dnia 21 marca 2019 r. (ESRB/2019/3).

Elementy 6.2.a.1–6.2.a.7 powinny obejmować wskazanie progu, który powinien lub nie powinien być przekroczony przy identyfikowaniu podzbioru ekspozycji.

6.3. Rodzaj zabezpieczenia

29. Wymiar „rodzaj zabezpieczenia”¹¹ powinien obejmować następujące elementy:

6.3.1. zabezpieczone oraz

6.3.2. niezabezpieczone.

30. Element „zabezpieczone” powinien obejmować następujący podział:

6.3.1.1. wszystkie rodzaje zabezpieczenia;

6.3.1.2. zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi (RRE);

6.3.1.3. zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi (CRE) oraz

6.3.1.4. zabezpieczone inaczej niż nieruchomościami.

6.3.a. Obszar geograficzny

31. Podwymiar „obszar geograficzny” powinien obejmować następujące elementy (jednostki terytorialne), zgodnie z europejską wspólną klasyfikacją jednostek terytorialnych do celów statystycznych (NUTS) określoną w załączniku I do rozporządzenia (WE) nr 1059/2003¹²:

6.3.a.1. Państwo członkowskie (jednostka terytorialna poziomu 1 w NUTS¹³);

6.3.a.2. region państwa członkowskiego (jednostka terytorialna poziomu 2 w NUTS) oraz

6.3.a.3. subregion lub miasto w poprzednich jednostkach terytorialnych (jednostka terytorialna poziomu 3 w NUTS).

¹¹ W celach prezentacyjnych „niezabezpieczone” klasyfikuje się jako rodzaj zabezpieczenia.

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1059/2003 z dnia 26 maja 2003 r. w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) (Dz.U. L 154 z 21.6.2003, s. 1), z późniejszymi zmianami.

¹³ W przypadku większych państw członkowskich NUTS 1 odnosi się nie do całego państwa członkowskiego, lecz do jego regionów. W związku z tym poziom ten jest zachowany jako element, jakkolwiek w przypadku niektórych państw członkowskich poziom ten nie będzie miał zastosowania.

32. Przy łączeniu jednego elementu z podwymiaru „obszar geograficzny” z elementem lub podelementem wymiaru „rodzaj zabezpieczenia”, podwymiar „obszar geograficzny” należy rozumieć w następujący sposób:
- a) jeżeli ekspozycja jest zabezpieczona nieruchomościami mieszkalnymi lub komercyjnymi, dany podwymiar odnosi się do konkretnej lokalizacji nieruchomości (region, podregion lub miasto) w danym państwie członkowskim lub do wszystkich ekspozycji zabezpieczonych w tym państwie członkowskim;
 - b) jeżeli ekspozycja jest zabezpieczona inaczej niż nieruchomościami, dany podwymiar odnosi się, w przypadku osób fizycznych, do miejsca zamieszkania dłużnika lub kontrahenta (region, podregion lub miasto) w danym państwie członkowskim lub do wszystkich ekspozycji zabezpieczonych inaczej niż nieruchomościami w tym państwie członkowskim, a w przypadku osób prawnych, do konkretnej siedziby osoby prawnej (region, subregion lub miasto) w tym państwie członkowskim;
 - c) jeżeli ekspozycja jest niezabezpieczona, dany podwymiar odnosi się, w przypadku osób fizycznych, do konkretnego miejsca zamieszkania dłużnika lub kontrahenta (region, podregion lub miasto) w danym państwie członkowskim lub do wszystkich niezabezpieczonych ekspozycji w tym państwie członkowskim, a w przypadku osób prawnych, do konkretnej siedziby osoby prawnej (region, subregion lub miasto) w tym państwie członkowskim.

7. Ogólne zasady identyfikacji podzbioru ekspozycji sektorowych

33. Przy identyfikacji podzbioru ekspozycji sektorowych zgodnie z częściami 4–6 odpowiedni organ powinien zapewnić właściwą równowagę pomiędzy eliminowaniem ryzyka makroostrożnościowego lub systemowego wynikającego z odnośnego podzbioru a niezamierzonymi konsekwencjami zastosowania SyRB do tego podzbioru.
34. W celu ułatwienia poprawnej identyfikacji podzbiorów ekspozycji sektorowych, do których można zastosować SyRB, a w szczególności w celu uniknięcia nakładania się na siebie czynności i podwójnego uwzględniania ryzyka, odpowiednie organy powinny współpracować z właściwymi organami, jeżeli są to różne organy.

7.1. Nieuzasadnione interakcje z innymi środkami makroostrożnościowymi

35. Dla potrzeb punktu 32 odpowiednie organy powinny w szczególności:
- zapewnić, aby ryzyko eliminowane poprzez zastosowanie sektorowego SyRB ustalonego zgodnie z niniejszymi wytycznymi było jasno i dokładnie zdefiniowane;
 - brać pod uwagę i określać, gdy planują wprowadzić sektorowy SyRB, interakcję z innymi aktywnymi środkami makroostrożnościowymi w celu uniknięcia uruchomienia SyRB w nieuzasadniony sposób w odniesieniu do ryzyka, które zostało już wyeliminowane przez te środki makroostrożnościowe;
 - unikać nieuzasadnionych interakcji, jakie mogą się pojawiać między buforami ryzyka systemowego (sektorowymi lub szerszymi buforami ryzyka systemowego) bądź wówczas, gdy ten sam element służący identyfikacji podzbioru ekspozycji sektorowych jest wykorzystywany w szeregu sektorowych buforach ryzyka systemowego.

7.2. Wzajemność

36. Przy identyfikacji stosownego podzbioru ekspozycji sektorowych, do których odpowiednie organy mogą zastosować SyRB, powinny one brać pod uwagę poniższe kwestie:
- Zbyt szczegółowe zastosowanie sektorowego SyRB odbierze innym organom motywację do zastosowania wzajemności zgodnie z art. 134 dyrektywy 2013/36/UE, jeżeli wdrożenie tego środka przez instytucje i późniejsze monitorowanie przez właściwe organy może się wiązać z wysokimi kosztami.
 - Luki w danych wynikające z niezharmonizowanych definicji mogą występować pomiędzy poszczególnymi jurysdykcjami, prowadząc do problemów z odwzajemnieniem środka, a tym samym z jego skutecznością. W celu ograniczenia takich luk, odpowiednie organy powinny korzystać z uprzednio istniejących źródeł danych.
37. Aby uczynić wzajemność jak najprostszą dla odwzajemniających organów, odpowiednie organy uruchamiającego państwa członkowskiego powinny dążyć do dostarczenia wszystkich

informacji (w tym definicji i odpowiednich obliczeń), które uznają za istotne i niedostępne dla innych państw członkowskich, tak aby odwzajemniające organy mogły odpowiednio ocenić, czy należy odwzajemnić stopę SyRB.

38. Odpowiednie organy powinny uwzględniać zalecenie ERRS nr 2015/2 w sprawie oceny skutków transgranicznych oraz dobrowolnej wzajemności środków polityki makroostrożnościowej oraz, w stosownych przypadkach, odwzajemniać środki SyRB wprowadzone w innych państwach członkowskich.

7.3. Ujawnianie

39. W stosownych przypadkach odpowiednie organy powinny starać się podawać do wiadomości publicznej wszelkie przepisy lub ogólne wskazówki, w tym progi istotności, o których mowa w części 5 niniejszych wytycznych, wydane w celu wdrożenia postanowień niniejszych wytycznych, pod warunkiem że podanie takich informacji do wiadomości nie zagraża stabilności systemu finansowego.

Załącznik 1 – Wykaz wymiarów i podwymiarów mających zastosowanie do poszczególnych ekspozycji sektorowych wysokiego poziomu

(i) Ekspozycje detaliczne wobec osób fizycznych, zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	(ii) Ekspozycje detaliczne wobec osób prawnych, zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach komercyjnych	(iii) Ekspozycje wobec osób prawnych, z wyłączeniem wyszczególnionych w podpunkcie (ii)	(iv) Ekspozycje wobec osób fizycznych, z wyłączeniem wyszczególnionych w podpunkcie (i)
1. Rodzaj dłużnika lub sektora kontrahenta	1. Rodzaj dłużnika lub sektora kontrahenta	1. Rodzaj dłużnika lub sektora kontrahenta	1. Rodzaj dłużnika lub sektora kontrahenta
i. Osoby fizyczne	i. Przedsiębiorstwa niefinansowe ii. Instytucje finansowe iii. Sektor instytucji rządowych i samorządowych	i. Przedsiębiorstwa niefinansowe ii. Instytucje finansowe iii. Sektor instytucji rządowych i samorządowych	i. Osoby fizyczne
	1.a. Działalność gospodarcza	1.a. Działalność gospodarcza	
	i. NACE A – S	i. NACE A – S	
2. Rodzaj ekspozycji	2. Rodzaj ekspozycji	2. Rodzaj ekspozycji	2. Rodzaj ekspozycji
i. Ekspozycje detaliczne	i. Wszystkie ekspozycje ii. Ekspozycje detaliczne iii. Inne niż detaliczne	i. Wszystkie ekspozycje ii. Ekspozycje detaliczne iii. Inne niż detaliczne	i. Wszystkie ekspozycje ii. Ekspozycje detaliczne iii. Inne niż detaliczne
<u>Według instrumentu</u>	<u>Według instrumentu</u>	<u>Według instrumentu</u>	<u>Według instrumentu</u>

(i) Ekspozycje detaliczne wobec osób fizycznych, zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	(ii) Ekspozycje detaliczne wobec osób prawnych, zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach komercyjnych	(iii) Ekspozycje wobec osób prawnych, z wyłączeniem wyszczególnionych w podpunkcie (ii)	(iv) Ekspozycje wobec osób fizycznych, z wyłączeniem wyszczególnionych w podpunkcie (i)
<ul style="list-style-type: none"> i. Instrumenty kapitału własnego ii. Dłużne papiery wartościowe iii. Kredyty i zaliczki <ul style="list-style-type: none"> a. Kredyty walutowe b. Kredyty i pożyczki na cele konsumpcyjne iv. Udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki v. Udzielone gwarancje finansowe vi. Inne udzielone zobowiązania 	<ul style="list-style-type: none"> i. Instrumenty kapitału własnego ii. Dłużne papiery wartościowe iii. Kredyty i zaliczki <ul style="list-style-type: none"> a. Kredyty walutowe iv. Udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki v. Udzielone gwarancje finansowe vi. Inne udzielone zobowiązania 	<ul style="list-style-type: none"> i. Instrumenty kapitału własnego ii. Dłużne papiery wartościowe iii. Kredyty i zaliczki <ul style="list-style-type: none"> a. Kredyty walutowe iv. Udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki v. Udzielone gwarancje finansowe vi. Inne udzielone zobowiązania 	<ul style="list-style-type: none"> i. Instrumenty kapitału własnego ii. Dłużne papiery wartościowe iii. Kredyty i zaliczki <ul style="list-style-type: none"> a. Kredyty walutowe b. Kredyty i pożyczki na cele konsumpcyjne iv. Udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki v. Udzielone gwarancje finansowe vi. Inne udzielone zobowiązania
2.a. Profil ryzyka	2.a. Profil ryzyka	2.a. Profil ryzyka	2.a. Profil ryzyka
<ul style="list-style-type: none"> i. Zagrożone ii. Waga ryzyka iii. Wskaźnik wartości kredytu do zabezpieczenia iv. Wskaźnik wartości kredytu do dochodu v. Wskaźnik zadłużenia do dochodu vi. Wskaźnik kosztów obsługi zadłużenia do dochodu 	<ul style="list-style-type: none"> i. Zagrożone ii. Waga ryzyka iii. Wskaźnik wartości kredytu do zabezpieczenia iv. Wskaźnik zadłużenia do EBITDA 	<ul style="list-style-type: none"> i. Zagrożone ii. Waga ryzyka iii. Wskaźnik wartości kredytu do zabezpieczenia iv. Wskaźnik zadłużenia do EBITDA 	<ul style="list-style-type: none"> i. Zagrożone ii. Waga ryzyka iii. Wskaźnik wartości kredytu do zabezpieczenia iv. Wskaźnik wartości kredytu do dochodu v. Wskaźnik zadłużenia do dochodu vi. Wskaźnik kosztów obsługi zadłużenia do dochodu
3. Rodzaj zabezpieczenia	3. Rodzaj zabezpieczenia	3. Rodzaj zabezpieczenia	3. Rodzaj zabezpieczenia
<ul style="list-style-type: none"> i. Zabezpieczone RRE 	<ul style="list-style-type: none"> ii. Zabezpieczone CRE 	<ul style="list-style-type: none"> i. Zabezpieczone RRE iv. Zabezpieczone inaczej niż nieruchomościami v. Niezabezpieczone 	<ul style="list-style-type: none"> i. Wszystkie rodzaje zabezpieczenia ii. Zabezpieczone RRE iii. Zabezpieczone CRE iv. Zabezpieczone inaczej niż nieruchomościami v. Niezabezpieczone

(i) Ekspozycje detaliczne wobec osób fizycznych, zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	(ii) Ekspozycje detaliczne wobec osób prawnych, zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach komercyjnych	(iii) Ekspozycje wobec osób prawnych, z wyłączeniem wyszczególnionych w podpunkcie (ii)	(iv) Ekspozycje wobec osób fizycznych, z wyłączeniem wyszczególnionych w podpunkcie (i)
3.a. Obszar geograficzny i. Państwo (poziom 1 NUTS) ii. Region (poziom 2 NUTS) iii. Miasto (poziom 3 NUTS)	3.a. Obszar geograficzny i. Państwo (poziom 1 NUTS) ii. Region (poziom 2 NUTS) iii. Miasto (poziom 3 NUTS)	3.a. Obszar geograficzny i. Państwo (poziom 1 NUTS) ii. Region (poziom 2 NUTS) iii. Miasto (poziom 3 NUTS)	3.a. Obszar geograficzny i. Państwo (poziom 1 NUTS) ii. Region (poziom 2 NUTS) iii. Miasto (poziom 3 NUTS)

Załącznik 2 – Przykłady zastosowania kryteriów identyfikacji podzbiorów ekspozycji sektorowych

2. Sześć przykładów może zilustrować zastosowanie kryteriów identyfikacji podzbiorów ekspozycji sektorowych określonych w części 4 niniejszych wytycznych. Wszystkie przykłady zakładają, że dany podzbiór jest istotny systemowo zgodnie z częścią 5 niniejszych wytycznych.
3. Przykład 1: załóżmy, że w kraju X kredyty konsumpcyjne stanowią 25% wszystkich kredytów. W ostatnich latach udział ten gwałtownie rośnie (zachowania związane z szukaniem rentowności), głównie ze względu na niskie marże na kredytach zabezpieczonych i złagodzenie standardów kredytowych. Gdy kraj X wchodzi w fazę spowolnienia gospodarczego, otoczenie gospodarcze może spowodować znaczny wzrost liczby przypadków niewykonywania zobowiązań lub opóźnień w ich wykonywaniu w portfelach kredytów konsumpcyjnych. W tym przypadku odpowiedni organ mógłby w okresie poprawy koniunktury zastosować sektorowy SyRB do następującego podzbioru:
 1. Rodzaj dłużnika lub sektora kontrahenta = Osoby fizyczne
 2. Rodzaj ekspozycji = Wszystkie ekspozycje z tytułu kredytów i pożyczek na cele konsumpcyjne
 3. Rodzaj zabezpieczenia = NiezabezpieczoneJest to podzbiór czwartych ekspozycji sektorowych, o których mowa w art. 133 ust. 5 lit. b) dyrektywy CRD V.
4. Przykład 2: załóżmy, że w kraju Y 70% kredytowania hipotecznego w sektorze nieruchomości mieszkalnych (RRE) jest skoncentrowane w stolicy. Według badań krajowych i międzynarodowych rynek nieruchomości w stolicy jest przeszacowany (w przeciwieństwie do terenów wiejskich). Jednocześnie niskie oprocentowanie znacznie zwiększyło zadłużenie gospodarstw domowych w kraju Y. W tym przypadku odpowiedni organ mógłby zastosować sektorowy SyRB do następującego podzbioru:
 1. Rodzaj dłużnika lub sektora kontrahenta = Osoby fizyczne

- 2. Rodzaj ekspozycji = Ekspozycje detaliczne
 - 2.a. Profil ryzyka = LTV > 60% oraz DTI > 4
- 3. Rodzaj zabezpieczenia = RRE
 - 3.a. Geografia = Stolica

Jest to podzbiór pierwszych ekspozycji sektorowych, o których mowa w art. 133 ust. 5 lit. b) dyrektywy CRD V.

5. Przykład 3: założmy, że w kraju Z 20% całości kredytów zabezpieczonych nieruchomościami dotyczy krajowego sektora rolniczego. Łączna wartość kredytów zabezpieczonych nieruchomościami w kraju Z przewyższa PKB tego kraju. W tym kraju sektor rolniczy nie jest rentowny. Większość ekspozycji w tym sektorze dotyczy wysoko zadłużonych dłużników, którzy jednocześnie są bardzo wrażliwi na podwyżki stóp procentowych. Dla kraju Z ten podzbiór ekspozycji stanowi ryzyko systemowe. Odpowiedni organ mógłby zastosować sektorowy SyRB do następującego podzbioru:

- 1. Rodzaj dłużnika lub sektora kontrahenta = Przedsiębiorstwa niefinansowe
 - 1.a. Działalność gospodarcza = NACE A
- 2. Rodzaj ekspozycji = Wszystkie ekspozycje z tytułu kredytów i zaliczek
 - 2.a. Profil ryzyka = Wskaźnik zadłużenia do EBITDA > 4
- 3. Rodzaj zabezpieczenia = CRE

Jest to podzbiór drugich ekspozycji sektorowych, o których mowa w art. 133 ust. 5 lit. b) dyrektywy CRD V.

6. Przykład 4: założmy, że w kraju W łączna wartość niewykupionych obligacji korporacyjnych wynosi 500 mld euro, co stanowi 20% PKB kraju. Niemal 50% tych obligacji znajduje się w rękach krajowego sektora bankowego. Z uwagi na utrzymujące się od wielu lat niskie oprocentowanie, udział w bilansach banków obligacji korporacyjnych o najniższym ratingu inwestycyjnym wzrósł z 10% do 40%. W przypadku recesji, straty z tytułu ich posiadania mogłyby zdestabilizować krajowy sektor bankowy. Odpowiedni organ mógłby zastosować sektorowy SyRB do następującego podzbioru:

1. Rodzaj dłużnika lub sektora kontrahenta = Przedsiębiorstwa niefinansowe
2. Rodzaj ekspozycji = Wszystkie ekspozycje z tytułu dłużnych papierów wartościowych
3. Rodzaj zabezpieczenia = Niezabezpieczone

Jest to podzbiór trzecich ekspozycji sektorowych, o których mowa w art. 133 ust. 5 lit. b) dyrektywy CRD V.

7. Przykład 5: założmy, że w kraju P zadłużenie gospodarstw domowych jest stosunkowo wysokie, a podatność na zagrożenia na rynku mieszkaniowym znaczna. Ponadto, kraj P charakteryzuje się dużym udziałem banków stosujących modele IRB. Udział kredytów hipotecznych w rynku nieruchomości mieszkalnych jest znaczący na poziomie kraju, natomiast przeciętne wagi ryzyka są niższe niż w innych krajach UE. W tym przypadku odpowiedni organ mógłby zastosować sektorowy SyRB do następującego podzbioru:

1. Rodzaj dłużnika lub sektora kontrahenta = Osoby fizyczne
2. Rodzaj ekspozycji = Ekspozycje detaliczne
 - 2.a. Profil ryzyka = (Przeciętna) waga ryzyka < 20%
3. Rodzaj zabezpieczenia = RRE

Jest to podzbiór pierwszych ekspozycji sektorowych, o których mowa w art. 133 ust. 5 lit. b) dyrektywy CRD V.

8. Przykład 6: założmy, że w kraju Q sektor bankowy charakteryzuje się bilansem o niskiej jakości kredytowej. W tym kraju oprocentowanie jest od wielu lat niskie, co powoduje słabości strukturalne. W przypadku wzrostu stóp procentowych w przyszłości, ryzyko ponownego pojawienia się kredytów zagrożonych może stanowić poważne ryzyko systemowe dla kraju Q. W tym przypadku, ze względów zapobiegawczych, odpowiedni organ mógłby zastosować sektorowy SyRB do następującego podzbioru:

1. Rodzaj dłużnika lub sektora kontrahenta = Przedsiębiorstwa niefinansowe
2. Rodzaj ekspozycji = Wszystkie ekspozycje

2.a. Profil ryzyka = Wskaźnik kredytów zagrożonych > 5%

3. Rodzaj zabezpieczenia = CRE

Jest to podzbiór drugich ekspozycji sektorowych, o których mowa w art. 133 ust. 5 lit. b) dyrektywy CRD V.